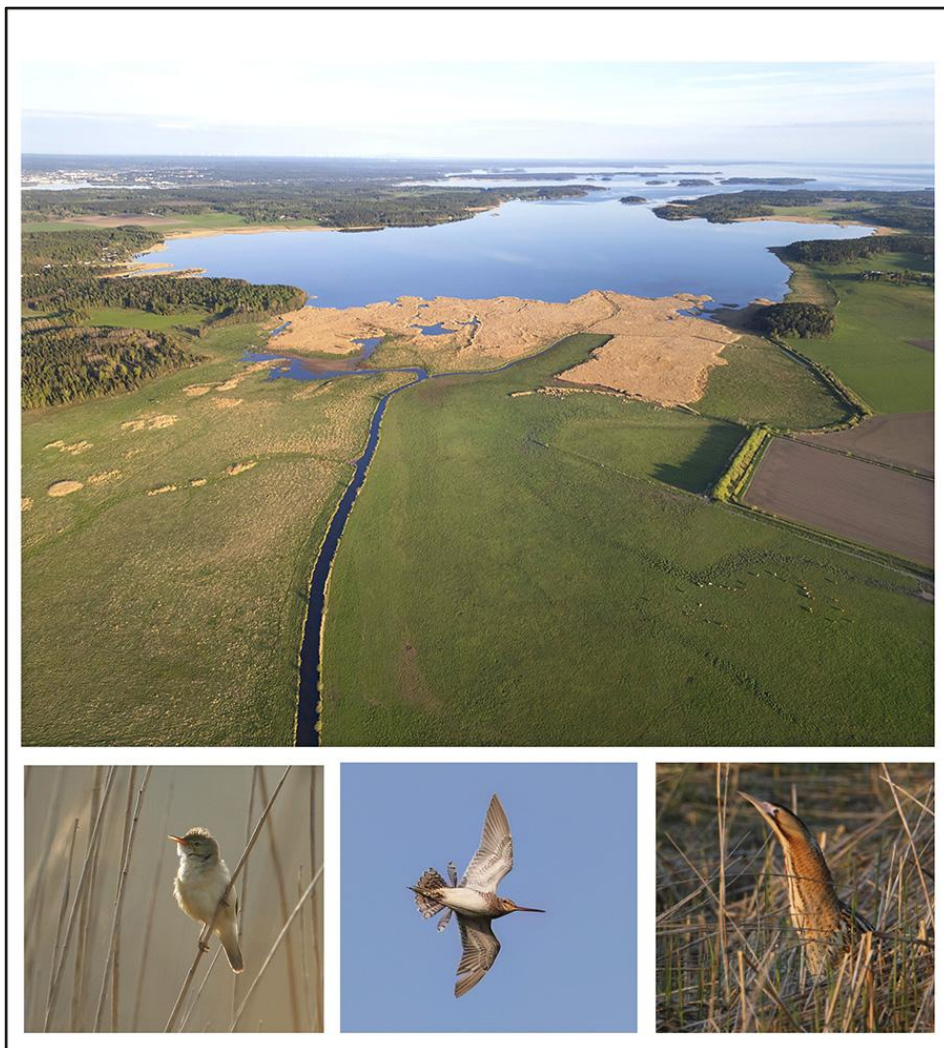

Fågelinventering av Ölmeviken 2025

och jämförelse med resultat för
2017 och 2018

Länsstyrelsen
Värmland

FÅGELINVENTERING AV ÖLMEVIKEN 2025

Titel: Fågelinventering av Ölmeviken 2025
Författare: Länsstyrelsen Värmland
Rapportnummer: 2025:15
Diarienummer: 512-1083-2025
Utgivningsår: 2025
Omslagsbild: Patrik Olofsson/Eco Images

Förord

Ölmeviken är en av de mest värdefulla lokalerna i Värmland för häckande och rastande våtmarksfåglar. Sedan 2002 är Ölmeviken även ett Natura2000-område, och därmed en del av EU:s nätverk för skyddade naturområden. Det innebär att staten genom länsstyrelsen har ett krav på sig att se till att de naturtyper och fågelarter som finns utpekade i den så kallade bevarandeplanen för området bevaras.

En viktig del i bevarandet av Ölmevikens naturvärden är att områdets strandängar har en bra hävd av bete eller slätter. För att förbättra strandängarnas kvalitet för rastande och häckande fåglar har länsstyrelsen genomfört putsning av olika delar av områdets strandängar 2017, 2023 och 2024. Putsningen slår i första hand sönder stora tuvor som korna ratat, och skapar på så vis en jämnare och mer öppen strandäng som är gynnsam för både betesdjur och fåglar.

För länsstyrelsen är det både viktigt och värdefullt att följa upp om och hur putsningarna haft någon effekt på Ölmevikens fågelliv. Länsstyrelsen har därför genomfört inventering av fåglar på områdets strandängar 2017, 2018 och 2025. I den här rapporten redovisas resultatet från 2025 års inventering, och jämförs med tidigare års inventeringar. Resultatet kommer ligga till grund för länsstyrelsens fortsatta arbete i Ölmeviken.

Linda Sundström, enhetschef naturvård

Innehåll

FÖRORD	4
INLEDNING OCH BAKGRUND	6
Metodik, inventeringsområden och målarter	7
Inventeringsområdenas hävdstatus inför häckningssäsongen 2025	10
Resultat 2025 och jämförelse med inventeringarna 2017 och 2018	13
Diskussion	17
Fåglar vid Ölmeviken 2025 – artvis genomgång	18
Referenser	22
Bilaga 1. Revirkarta för tofsvipa och rödbena Ölmeviken 2025	23
Bilaga 2. Revirkarta för sånglärka, ängspiplärka och buskskvätta.	24
Bilaga 3. Revirkarta för sävsparv, gräshoppsångare och Acrocephalus sp....	25
Bilaga 4. Häckningskriterier Fågelatlas	26

Inledning och bakgrund

Ölmeviken är en grund och näringsrik vik av Vänern. Området präglas av ett kulturhistoriskt värdefullt odlingslandskap som har brukats av människan under lång tid och bygden är rik på fornlämningar.

Stränderna är i huvudsak av två olika slag. Det finns flacka strandängar, på finsediment och en del kärrtorv, med en successiv övergång mellan land och vatten till en vegetationsrik och utsträckt strandzonering. Det finns även stränder med mer markanta strandlinjer mot fastmark med en relativt smal eller obetydlig strandzon.

Strandängarna är delvis hävdade genom betesdrift där strandvegetationen utvecklats till en kortvuxen och örtrik gräsmark. Där betetrycket är svagt eller saknas finns i stället tät och hög växtlighet med gräs som jättegroe och grenrör som utåt sjön ersätts av tubbildande högstarr. I övergångszonen mellan strandängarna och det öppna vattnet finns bladvass i varierande omfattning. Längre ut i viken finns sävruggar och flytbladsvegetation med främst näckrosor och nate, omväxlande med klarvattenytor med en del undervattensvegetation

Ölmevikens näringsrika strandängar, som till stor del hävdas genom bete, skapar goda förutsättningar för våtmarksfåglar. Mångåriga studier har också visat att området är mycket värdefullt för både häckande och rastande fåglar.

Ölmevikens fågelliv är klassat som riksintresse för naturvård. Förekomsten av lämpliga livsmiljöer och omfattningen av dels våtmarksanknutna häckande fågelarter, dels rastande svanar, gäss och änder under vår- och höstflyttning, utgör grunden för att området också är klassat som gemenskapsintresse enligt Art- och habitatdirektivet och skyddsområde enligt Fågeldirektivet.

Då hävden på en stor del av Ölmevikens strandängar försämrats under början av 2000-talet beviljade Naturvårdsverket 2017 länsstyrelsen i Värmland anslag för en omfattande restaurering av strandängarna inom Natura 2000-området för att gynna utpekade arter och naturtyper. I Ölmeviken har ca 40 hektar betad strandäng tidigare restaurerats genom bearbetning av stora

För att se vilken effekt åtgärderna har haft på fågellivet och för att jämföra med de ytor där ingen åtgärd utförts gjordes 2017 och 2018 fågelinventeringar före respektive efter åtgärderna. Resultatet av undersökningen har redovisats i rapport (Carlsson & Mossberg 2018). Utöver den stora restaureringen 2017 har strandängsytor inom delområde Holma putsats 2023 och 2024. Som ett led i uppföljningen gjordes 2025 en ny fågelinventering av våtmarksberoende häckfåglar i fyra olika delområden

med en sammanlagd yta av 155 ha. Resultatet ska även utgöra underlag vid planering av framtida åtgärder.

Metodik, inventeringsområden och målarter

Inventeringen av Ölmeviken 2025 omfattar fyra olika delområden med en sammanlagd yta av 155 ha. Metodiken för inventeringen var förenklad revirkartering kompletterad med nattlyssning. Metodiken är främst vald för att visa förekomst av arter på hävdade och ohävdade områden samt områden med vass.

Den förenklade revirkarteringen innebar fyra besök under tidsperioden 20 april-15 juni 2025. Besöken fördelades över tidsperioden med minst tio dagars mellanrum som riktlinje. Vid varje inventeringstillfälle täcktes delområdena (med undantag av delområde Vass) in till fots där vattenståndet tillät. För inventeringsområdets utbredning, gränsdragning av de fyra delområdena samt inventeringsrutter se karta 1.

Nattlyssning efter nattaktiva arter gjordes vid två tillfällen 20 maj-20 juni. På linjerna för nattlyssning skedde inventeringen i promenadtakt med regelbundna stopp för att lyssna av omgivningen. Samma inventeringsrutt användes för dag- och nattinventeringarna.

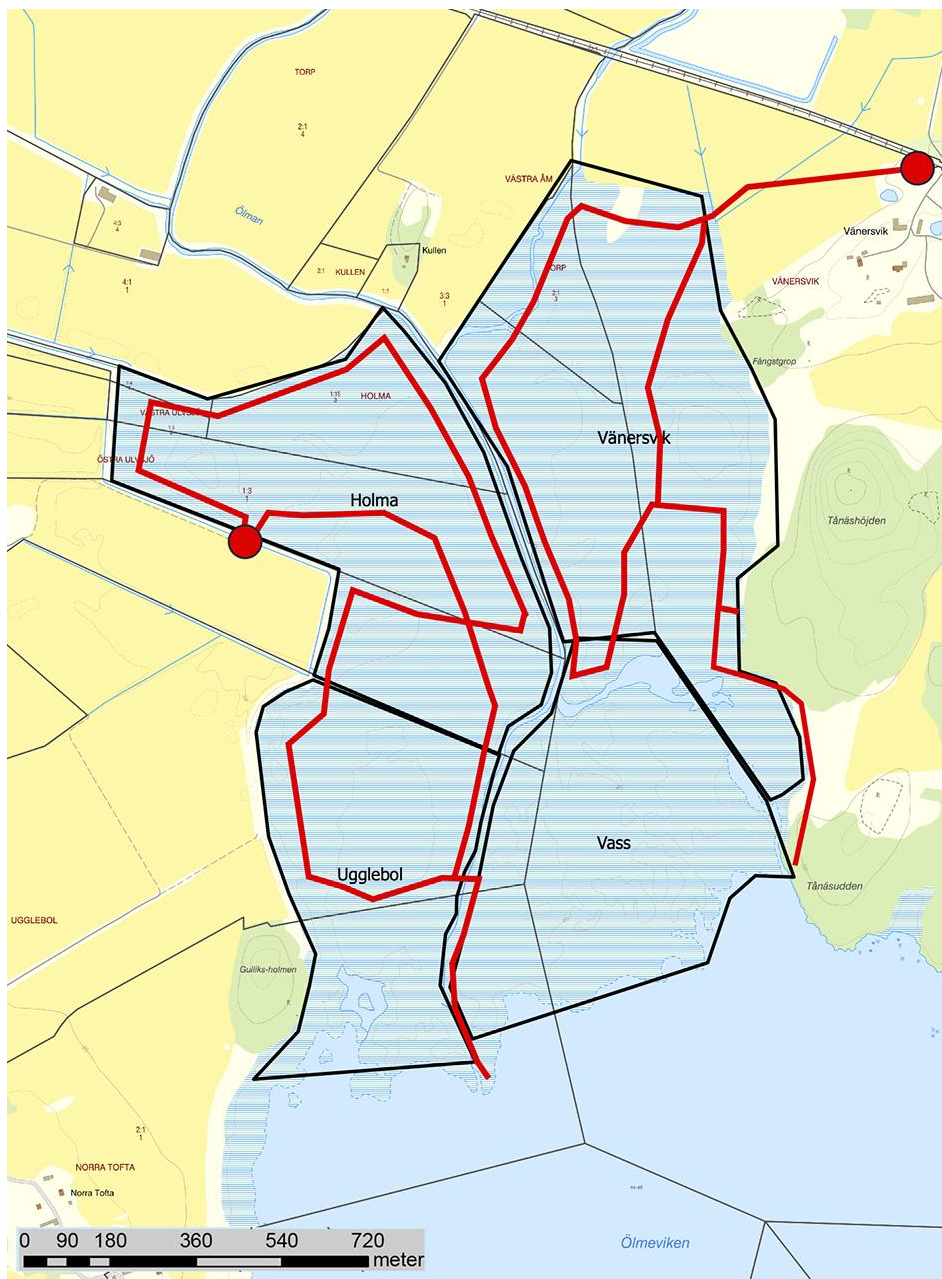
Inventeringarna gjordes 30/4, 13/5, 30/5-1/6 samt 14-15/6 där nattinventering gjordes vid de två sista inventeringstillfällena. Inventeringarna inleddes strax före soluppgång och pågick fram till sen morgon/förmiddag. Nattinventeringarna skedde mellan kl. 23-03. Vädret var vid samtliga tillfällen gynnsamt med svaga vindar och god sikt. Våren och försommaren 2025 var mycket nederbördsfattig med låga flöden i Ölman och lågt vattenstånd i Vänern vilket tillät att även stora delar av de yttre, mer sjönära delarna av inventeringsområdet kunde besökas, inklusive Ölmans mynning i Vänern.

Målarter för inventeringen var samtliga våtmarkshäckande vadare, andfåglar, sumphöns, trana, tättingar (ex. tofsvipa, gräsand och gulärta). Inventeringen omfattade även arter som är utpekade för Natura-2000-området; rördrom, sångsvan, brun kärrhök, trana, grönbena, brushane och småfläckig sumphöna. Även fågelarter som är kopplade till torrare öppna marker (ex. ängspioplärka, sånglärka, hämpling, törnskata och stenskvätta) och arter som trivs i halvöppna vass- eller buskmarker och igenväxande miljöer (ex. buskskvätta, sävsparv m fl.) inkluderades i inventeringen.

Samtliga observationer av angivna målarter registrerades och ritades in på fältkartor för respektive tillfälle inklusive arternas observerade aktiviteter. Uppgifterna fördes därefter in på artkartor som slutligen utvärderades. Fåglar som var knutna till eller uppehöll sig i omkringliggande skogs- eller vattenmiljöer, eller endast flög över området, inventerades inte men vissa

rastande och födosökande arter noterades och presenteras i artgenomgången. Utöver inventeringen ingick i uppdraget även att sammanställa intressanta fynduppgifter som andra observatörer registrerat i rapportsystemet Artportalen.

Resultatet för inventeringen 2025 presenteras först och därefter görs en jämförelse med tidigare inventeringar 2017 och 2018 (Carlsson & Mossberg 2018).

Karta 1: Inventeringsområden (svarta linjer), de fyra delområdena samt inventeringsrutter (röda linjer). Röda punkter visar utgångsplatser för inventeringarna.

Vy från norr inventeringsområdena Vänersvik (t.v) och Holma (t h) på ömse sidor av Ölman. Notera skillnaden vad gäller hävd och markstruktur mellan de båda områdena.

Vy över Ölmavikens inre del sedd från söder. De vidsträckta vassarna inom delområdena UGGLEBOL (t.v) och VASS på vardera sida om Ölmans mynning vilken ses i förgrunden.

Inventeringsområdenas hävdstatus inför häckningssäsongen 2025

Betetryck och hävdstatus kan bedömas med olika metoder. Vid inventeringar av strandängsfåglar i Halland har vegetationshöjd och struktur klassats enligt en fyrgradig skala inför häckningssäsongerna (Flodin & Olofsson 2025).

Välhävdad (nivå 1): Hårt betetryck. Fjolårsgräs eller förnafilt saknas och i de fall tuvor förekommer är de ytterst få och låga. Om det finns vattensamlingar eller våtmarksytor så finns det inga vegetationsbarriärer mellan betesmark och vatten.

Måttlig hävd (nivå 2): Fjolårsgräs finns kvar i ruggar här och var. Viss gräsförnafilt kan finnas fläckvis och även viss tubbildning.

Svag hävd (nivå 3): Mycket fjolårsgräsförna finns kvar och kraftig tubbildning. Zonen mellan betesmarken och vattenytorna har höga vegetationsbarriärer.

Mycket svag hävd eller ingen hävd alls (nivå 4): Marken är täckt av ett tjockt lager gräsförna och tubbildningen är mycket omfattande. Uppslag av vass och buskar kan förekomma och vattenytorna är helt igenvuxna.

Vegetationshöjden på strandängarna har bestämts genom att inventeraren bedömt i vilken höjdklass vegetationen var på ett antal jämt utspridda punkter. Metoden har både för- och nackdelar jämfört med att mäta med en gräshöjdmätare. Fördelen är främst att det går mycket fortare att bedöma än att mäta höjden. Nackdelarna är att bedömningen ofta är personberoende och det kan vara subjektivt vad som bedöms som ex. "måttlig hävd". Man kan troligen inte dra några slutsatser av mindre ändringar i graden av hävd men metoden fungerar sannolikt relativt väl för att uppmärksamma större förändringar.

Vilken hävdnivå som är den optimala är en ständig fråga inom strandängsskötseln och beror på vilka arter man vill gynna.

Strandängsvadare som tofsvipa och rödbena kräver sannolikt en hävdnivå på 1 eller 2, dvs de klarar en viss tuvighet och partier med högre vegetation men kräver även kortbetade ytor och öppna kantzoner mot vattensamlingar och våtmarker vilka även är viktiga uppväxtmiljöer för vadarungar. Även simänder som årtå och skedand föredrar grunda öppna till halvöppna zoner mellan våtmarksytorna och betesmark eller mellan vass och strandäng, s.k. blå bård.

Med hävdnivå 3 och 4 går strandängarna in i en igenväxningsfas där markerna blir olämpliga för de flesta vadare och simänder med undantag för exempelvis enkelbeckasin som klarar av mer högväxt och tuvig mark. Marker med höga örter, kraftig fjolårsförna och uppslag av buskar och vass

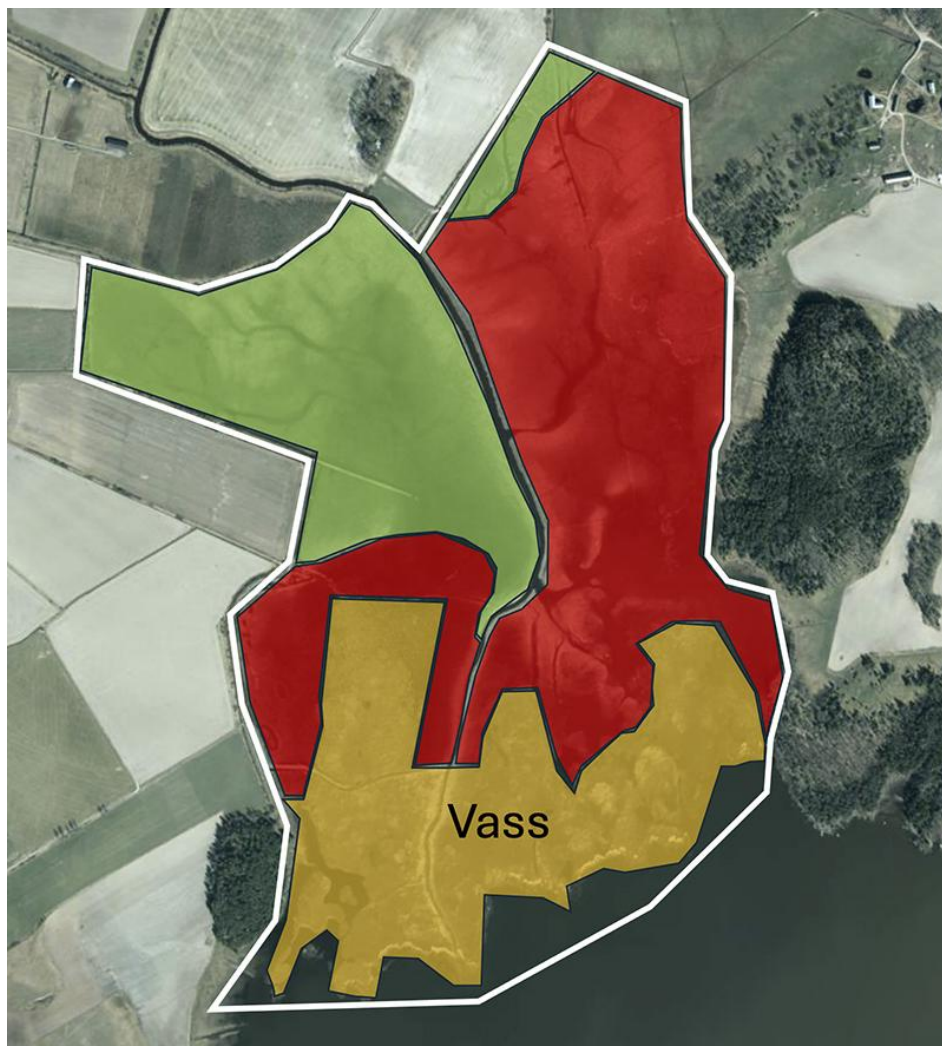
attraherar då i stället arter som buskskvätta, gräshoppsångare, sävsparv och Acrocephalus-sångare.

De fyra delområdena vid Ölmeviken skiljde sig en del åt vad gäller hävdstatus inför häckningssäsongen 2025. När det gäller hävd och vegetationshöjd så hade delområdet Holma förhållandevis stora välhävdade områden (hävdnivå 1 och 2) förutom ett mindre parti med högre starr i söder. Trots den torra våren fanns några mindre öppna våtmarksytor med betade kantzoner, framför allt i områdets sydöstra del.

Delområdet UGGLEBOL närmast söder om hade påtagligt sämre hävd (nivå 3 och 4) trots att stora delar av området ingår i samma betesfälla som Holma. De betade ytorna som låg på ömse sidor av vassområdet präglades av relativt hög och tät starrvegetation. En orsak kan vara att området inte putsades 2023 utan endast 2024.

Delområdet VÄNERSVIK hade generellt hög och tät täckande vegetation, inklusive mycket fjolårsvegetation, trots att området betas (hävdnivå 3 och 4). Betestrycket var generellt något högre på några mindre ytor i norr och nordväst där det även fanns ett par våtmarksytor med betade kantzoner. De blötaste områdena fanns som ett stråk i nord-sydlig riktning i de centrala delarna av området där det även fanns flera vassöar och små videbuskage. Trots en torr vår 2025 stod relativt stora ytor under vatten, dock oftast med så tjock och täckande vegetation att öppna vattenspeglar saknades.

Delområdet "VASS" bestod till största del av intakt bladvass förutom en mindre del i norr som ingår i samma betesfälla som Vänersvik och som mer präglades av en halvöppen miljö med starr och kaveldun i anslutning till de öppna våtmarksytorna.

Karta 2: Hävdstatus inför 2025. Gröna ytor motsvarar hävdnivå 1–2. Röda ytor hävdnivå 3–4.

Välhävdat mark (nivå 1-2) i delområde Holma.

Svag-mycket svag hävd med tät och hög starrvegetation (nivå 3-4) inom delområde Ugglebol.

Svag-mycket svag hävd (nivå 3-4) med tät vegetation och mycket fjolårsvegetation inom delområde Vänersvik.

Våtmarksyta med delvis nedbetade öppna kantzoner inom delområde Vänersvik.

Resultat 2025 och jämförelse med inventeringarna 2017 och 2018

Fågelinventeringen i Ölmeviken 2025 visar att området hyser en varierande fågelfauna med strandängsarter som tofsvipa och rödbena men även fåglar som är mer anpassade till igenväxningszoner och intakta vassbälten som buskskvätta och brun kärnhök.

Bland de talrikaste arterna kan nämnas sävsångare, sävsparv och ängspiplärka men vid inventeringen noterades även ovanligare arter som trastsångare, gräshoppsångare och rördrom.

Inventeringen av Ölmevikens häckande målarter 2025 presenteras i tabell 1 med antal revir/par fördelade på respektive delområde samt även högsta noterade atlaskriterium. Detaljerade revirkartor för flera arter finns i bilaga 1-3. Av de utvalda målarterna var sex arter upptagna på den svenska rödlistan och en art fanns med i Fågeldirektivets bilaga 1. I tabell 1 och i

artgenomgången nedan framgår det i vilken av rödlistans hotkategorier arterna tillhör. Fåglar upptagna i Fågeldirektivets bilaga 1 markeras med (F).

Tabell 1: Antal revir/par vid fågelinventering av Ölmeviken 2025 samt högsta noterade atlaskriterium.

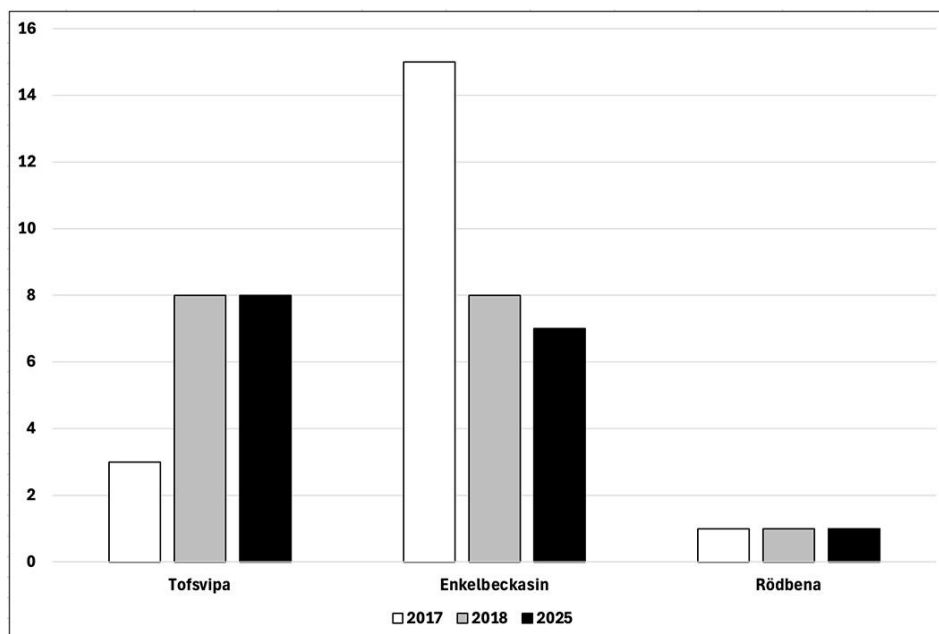
Art	Holma	Ugglebol	Vänersvik	Vass	Totalt	Atlaskriterium
Rördrom (NT)	0	0	0	1	1	5
Gräsand	0	0	1	0	1	13
Brun kärrhök	0	1	0	1	2	16
Vattenrall	0	1	2	0	3	5
Trana (F)	0	1	0	0	1	5
Tofsvipa (VU)	5	0	2	1	8	20
Enkelbeckasin	1	1	5	0	7	5
Rödbena	0	0	1	0	1	3
Sånglärka	3	0	2	0	5	5
Ängspiplärka	7	2	6	0	15	5
Buskskvätta (NT)	1	0	3	0	4	13
Gräshoppsångare	0	0	1	0	1	5
Sävsångare	7	6	7	3	23	16
Rörsångare (NT)	3	3	1	3	10	16
Kärrsångare	0	1	0	0	1	5
Trastsångare (NT)	0	0	0	1	1	5
Skåggmes	0	1	0	1	2	16
Sävparv (NT)	3	4	3	4	14	16

En mer exakt jämförelse mellan fågelinventeringarna 2017–2018 och 2025 försvåras då de inventerade delområdena delvis har haft olika avgränsningar. Delområdet Vass som ingick i 2025 års inventering inventerades inte alls 2017 och 2018 då fokus till största del låg på strandängsmiljöerna. Inte heller vass- och igenväxningsområden inom delområdet Ugglebol inventerades 2017 och 2018. Vidare inventerades vissa intressanta arter 2017 och 2018 även utanför ordinarie inventeringsområde, inom en gränzon på 100 meter som till stor del täckte in även jordbruksmark. Detta gör det vanskligt att exempelvis jämföra populationsutvecklingen för flera tättingar.

Det går dock sannolikt, utifrån inventeringarna 2017, 2018 och 2025, att studera populationstrender för några fågelarter, inte minst de arter som är knutna till de stora strandängarna som i 2025 års inventering motsvarar delområdena Holma och Vänersvik

Om vi börjar med att se på vadarna så ökade tofsvipan markant mellan 2017 och 2018 då strandängarna restaurerades inom Holma och Vänersvik, från 3 par till 8 par. Vid inventeringen 2025 höll tofsvipan ställningarna med 8 par inom hela inventeringsområdet. Utöver de par som höll till på strandängarna noterades ytterligare uppåt ett tiotal häckande par på angränsande jordbruksmark (se bilaga 2) varför artens utveckling sannolikt bör ses i ett större geografiskt perspektiv för att ge en rättvisande bild av den lokala populationsutvecklingen.

Antalet rödbenor har varit stabilt med ett par vid inventeringarna 2017–2025 och de har vid samtidiga inventeringstillfällen påträffats inom delområde Vänersvik. Den välhävdade strandängen med små våtmarksområden inom Holma och nordvästligaste delen av Vänersvik borde kunna locka fler häckande rödbenor till området. En vadare som minskat markant sedan restaureringen 2017 är enkelbeckasinen som gått tillbaka från 15 revir 2017 till 8 revir 2018 och 7 revir 2025. Enkelbeckasinen är en vadare som klarar av lite högre tuviga strandängar men möjligen innebar restaureringen 2017 och efterföljande putsning inom Holma 2023–2024 en minskad areal av lämplig häckmiljö.

Figur 1: Antal revir/par för tre vadararter vid inventeringarna i hela Ölmeviken 2017, 2018 och 2025.

För de häckande vadarna skedde således den främsta förändringen mellan inventeringarna 2017 och 2018. Mellan 2018 och 2025 har antalet vadarpar varit relativt stabilt.

Sånglärkan tycks ha gynnats av restaureringen av strandängarna baserat på siffrorna från Holma och Vänersvik. Vid inventeringen 2017 noterades inga sånglärkor inom de båda delområdena medan lärkorna hade ökat till 4 revir 2018 och 5 revir 2025.

Ängspiplärkan verkar ha gått tillbaka med en halvering av populationen, från närmare 30 revir 2017 till 15 revir 2025. Minskningen har varit mest påtaglig inom delområde Holma.

Tabell 2: Antal par/revir för häckande fåglar inom delområdet Holma.

Art	2017	2018	2025
Gräsand	0	0	0
Vattenrall	1	0	0
Tofsvipa	0	3	5
Enkelbeckasin	7	2	1
Rödbena	0	0	0
Sånglärka	0	3	3
Ängspiplärka	12	10	7
Gulärta	1	2	0
Buskskvätta	2	2	1
Gräshoppsångare	0	1	0
Sävsångare	10	8	7
Rörsångare	4	6	3
Skäggmes	0	0	0
Gulspurv	1	2	0
Sävspurv	12	8	3

Tabell 3: Antal par/revir för häckande fåglar inom delområdet Vänersvik.

Art	2017	2018	2025
Gräsand	0	0	1
Vattenrall	2	1	2
Tofsvipa	2	5	2
Enkelbeckasin	6	5	5
Rödbena	1	1	1
Sånglärka	0	1	2
Ängspiplärka	8	5	6
Gulärta	1	2	0
Buskskvätta	4	4	3
Gräshoppsångare	1	1	1

Art	2017	2018	2025
Sävsångare	13	8	10
Rörsångare	4	6	3
Skägges	0	0	1
Gulspurv	0	0	0
Sävspurv	10	5	7

När det gäller tättingar som till viss del lever längs inventeringsområdenas gränser samt i rena vassbestånd så blir en jämförelse mellan de olika inventeringsåren mer osäker. Dock har arter som buskskvätta och sävspurv sannolikt minskat inom delområdena Holma och Vänersvik till följd av restaurering av strandängarna. För rörsångare och sävsångare verkar populationerna mer stabila.

I övrigt kan nämnas att gulärka noterades både 2017 och 2018 men saknades helt 2025. Då biotopen fortfarande bedöms lämplig för arten går det inte att peka på någon uppenbar orsak men möjligen har den torra våren och låga vattenståndet påverkat.

Då större vassområden inte inventerades 2017 och 2018 finns det inget material att jämföra med men efter 2025 års inventering bör det framhållas att de stora sammanhängande vassområdena i Ölmeviken bedöms som värdefulla med flera häckande karaktärsarter som rördrom, brun kärnhök, skägges och trastsångare. I vassområdena häckade även trana.

Diskussion

Fågelinventeringar vid Ölmeviken gjorda 2017–2025 visar att restaureringen av utvalda strandängsområden sannolikt har haft en positiv effekt på tofsvipa och sånglärka inom delområde Holma medan arter som enkelbeckasin, ängspiålrka, buskskvätta och sävspurv har missgynnats.

Stora delar av Ölmevikens strandängsmiljöer, framför allt inom delområde Vänersvik men även UGGLEBOL, har dock så hög och tät vegetation (med kraftig förnafilt och fjolårsvegetation) och svagt betetryck att förutsättningarna för en etablering av vadare och simänder är mycket begränsade. Både små och större våtmarksytor finns inom strandängsområdena men den höga vegetationen förhindrar förekomst av kortbetade kantzoner och öppna vattenspeglar.

Idag gynnar de olika stadierna av igenväxning i delar av inventeringsområdet, inklusive vassöar och busksnår, mer en artrik tättingpopulation men även fåglar som vattenrall och enkelbeckasin.

Fåglar vid Ölmeviken 2025 – artvis genomgång

Skäggdopping:

20 ex. rastande Tofta 26/4 (Artportalen).

Rördrom^{NT}:

En stationär spelande hane noterades i delområde Vass vid samtliga besök.

Häger:

Enstaka födosökande ex. i lagunen väster om Tånäshöjden vid flera tillfällen.

Knölsvan:

1 par Vänersvik 13/5

Sångsvan^F:

12 ex. rastande Vänersvik 30/4

Grågås:

Ett 20-tal gäspar med ungar noterades vid flera tillfällen i Ölman då de från ån tog sig upp för att beta på åstränderna. Huruvida gässen har häckat inom själva inventeringsområdet är okänt men de stora omgivande vassområdena är sannolikt lämpliga boplatser.

Spetsbergsgås:

3 ex. rastande Tånäshöjden 3/4 (Artportalen).

Vitkindad gås:

14 ex. rastande Holma 13.5.

Gräsand:

Gräsanden är svårinventerad och underskattas möjligen som häckfågel. En bekräftad häckning noterades då hona och nykläckta ungar sågs i den nedre delen av Ölman 30/5.

Snatterand:

3 ex. Vänersvik 30/5.

Stjärtand^{VU}:

21 ex. rastande Tofta 26/4 (Artportalen).

Bläsand^{VU}:

40-tal rastande Tånäshöjden 3/4 (Artportalen). 10-tal ex. Vänersvik och Holma 30/4.

Kricka^{VU}:

Rastande fåglar i lagunen, Tånäshöjden vid samtliga inventeringstillfällen med som mest ett 20-tal ex.

Vigg^F:

40 ex. rastande Tofta 26/4 (Artpotalen).

Knipa^F:

20 ex. rastande Tofta 26/4 (Artportalen).

Havsörn^{NT, F}:

Noterad i området vid samtliga inventeringstillfällen. Flera olika fåglar, från 2K till adulta individer.

Brun kärrhök:

Minst tre olika honor noterades (baserat på dräktkaraktärer) i områdets vassrika delar. Två av honorna sågs i samband med spelflykt, uppvaktningsbeteenden och bytesöverlämning. Kärrhökar sågs gå ner i vassarna både inom delområde Ugglebol och Vass. Totalt sannolikt två häckande par/honor.

Blå kärrhök^{NT}:

En födosökande hane 13/5.

Röd glada:

1 födosökande 6/4 (Artportalen).

Lärkfalk:

1ex. jagade över strandängsområdet Vänersvik och Holma vid flera inventeringstillfällen i maj-juni.

Stenfalk^{NT}:

En hona jagade tillfälligt över Vänersvik innan den drog norrut 13/5.

Vattenrall:

Spelande fåglar noterades i de blötaste delarna av Ugglebol och Vänersvik vid samtliga besök.

Trana^F:

Ett par hördes och sågs i vassarna inom delområde Ugglebol. Sannolikt handlade det om hälsningsceremonier i samband med ruvningsbyte så troligen ett häckförsök. Flockar på uppåt 150 ex. rastade i april-maj.

Mindre strandpipare:

1 ex. rastande Tånäshöjden 23/7 (Artportalen).

Strandskata^{NT}:

1 ex. rastande Tånäshöjden 23/7 (Artportalen).

Tofsvipa^{VU}:

Totalt åtta par inom inventeringsområdet med flest fåglar i delområde Holma. Ytterligare ett tiotal par noterades häcka på omgivande åkermark, framför allt väster om Holma. Även ett 10-tal rastande fåglar i lagunen, Tånäshöjden 13/5.

Skogssnäppa:

8 ex. rastande Tånäshöjden 23/7 (Artportalen).

Drillsnäppa^{NT}:

4 ex. rastande Tånäshöjden 23/7 (Artportalen).

Enkelbeckasin:

Totalt sju revir varav merparten i delområde Vänersvik. 30 ex. rastande Tånäshöjden 23/7 (Artportalen).

Dubbelbeckasin^{NT,F}:

4 ex. spelade på strandängen mellan Kullen och Holma 6/5 (Artportalen). 2 ex. stöttes på Vänersviks nordvästra del 13/5. Även om spel förekom bedöms arten som rastande.

Rödbena:

Rödbena noterades i anslutning till lagunområdet väster om Tånäshöjden vid två tillfällen. En observation av spelande fågel gjordes strax norr om lagunområdet 13/5 men i övrigt inga indikationer på häckande fåglar inom inventeringsområdena.

Gluttsnäppa:

1 ex. Vänersvik 13/5. 16 ex. rastande 23/7 (Artportalen).

Grönbena^F:

20 ex. rastande Tånäshöjden 23/7 (Artportalen).

Ljungpipare^F:

5 ex. rastande Vänersvik 21/5 (Artportalen).

Brushane^{VU, F}:

3 ex. Vänersvik 13/5.

Skrattmå^{NT}:

Ett totalt stationära fåglar vid Vänersvik 13/5.

Dvärgmå^s:

6 ex. sträckte norrut längs Ölman 13/5.

Fisktärna^F:

Enstaka fiskande ex. noterades vid samtliga inventeringstillfällen i de större öppna våtmarksområdena inom delområde Vass och Ugglebol.

Sånglärka:

Totalt fem revir i delområde Holma och Vänersvik.

Ängspiplärka:

Cirka 15 revir med de flesta inom Holma och Vänersvik.

Buskskvätta^{NT}:

Totalt 4 revir varav flera nära gränserna till inventeringsområdena. Vänersviks var främsta delområde med tre revir.

Gräshoppsångare:

En sjungande fågel noterades i de centrala delarna av Vänersvik 30/5-1/6 samt 13/6.

Sävsångare:

Allmän fågel längs diken, i igenväxningszoner och vasskanter. Jämnt fördelade mellan delområdena Vänersvik, Holma och Ugglebol.

Rörsångare^{NT}:

Totalt 10 revir jämnt fördelade inom delområdena Holma, Ugglebol och Vass.

Kärrsångare:

En sjungande fågel noterades inom delområde Ugglebol 13/6.

Trastsångare^{NT}:

En sjungande fågel 30/5 och 13/6 i den yttre delen av delområde Vass.

Skäggmes:

Svårinventerad art. Fåglar noterades inom delområde Ugglebol och Vass. Matande fågel strax öster om Ölmans mynning 13/6.

Sävspurv^{NT}:

Relativt talrik i områdets igenväxningszoner och vasskanter. De 14 paren/reviren var jämnt fördelade över de fyra delområdena.

Referenser

Artdatabanken 2020. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

SLU Artdatabanken (2025). Fynddata (databas). Hämtad data för samtliga fågelobservationer i Ölmeviken 250401-250731.

Blank, H. 2010. Manual för uppföljning i skyddade områden – Skyddsvärda fåglar, version 5.0. Naturvårdsverkets rapport, Dnr. 310-5279-05 NS.

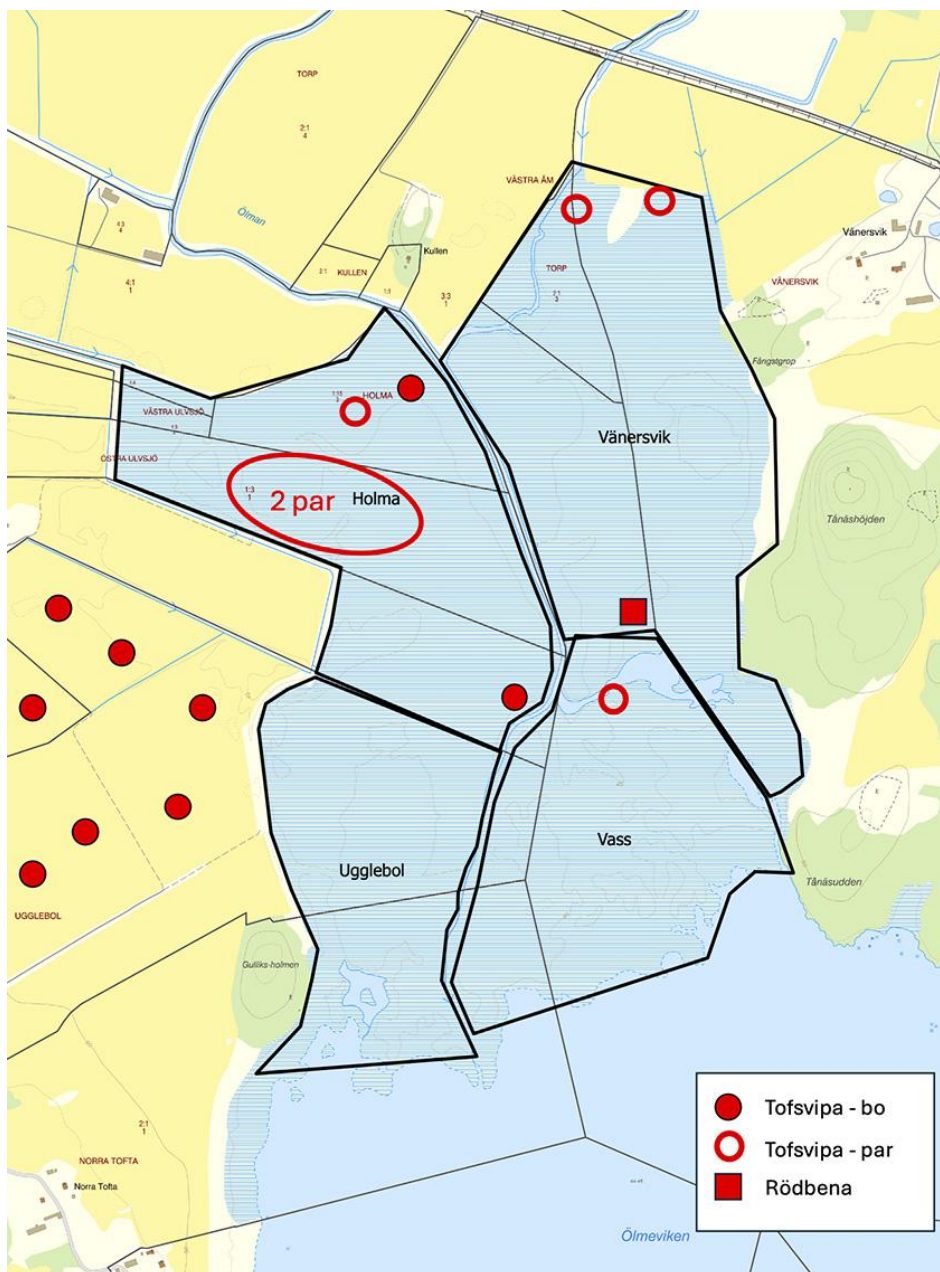
Fågeldirektivets bilaga 1:

<https://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/natura-2000/listor/natura-2000-faglar-Sverige.pdf>

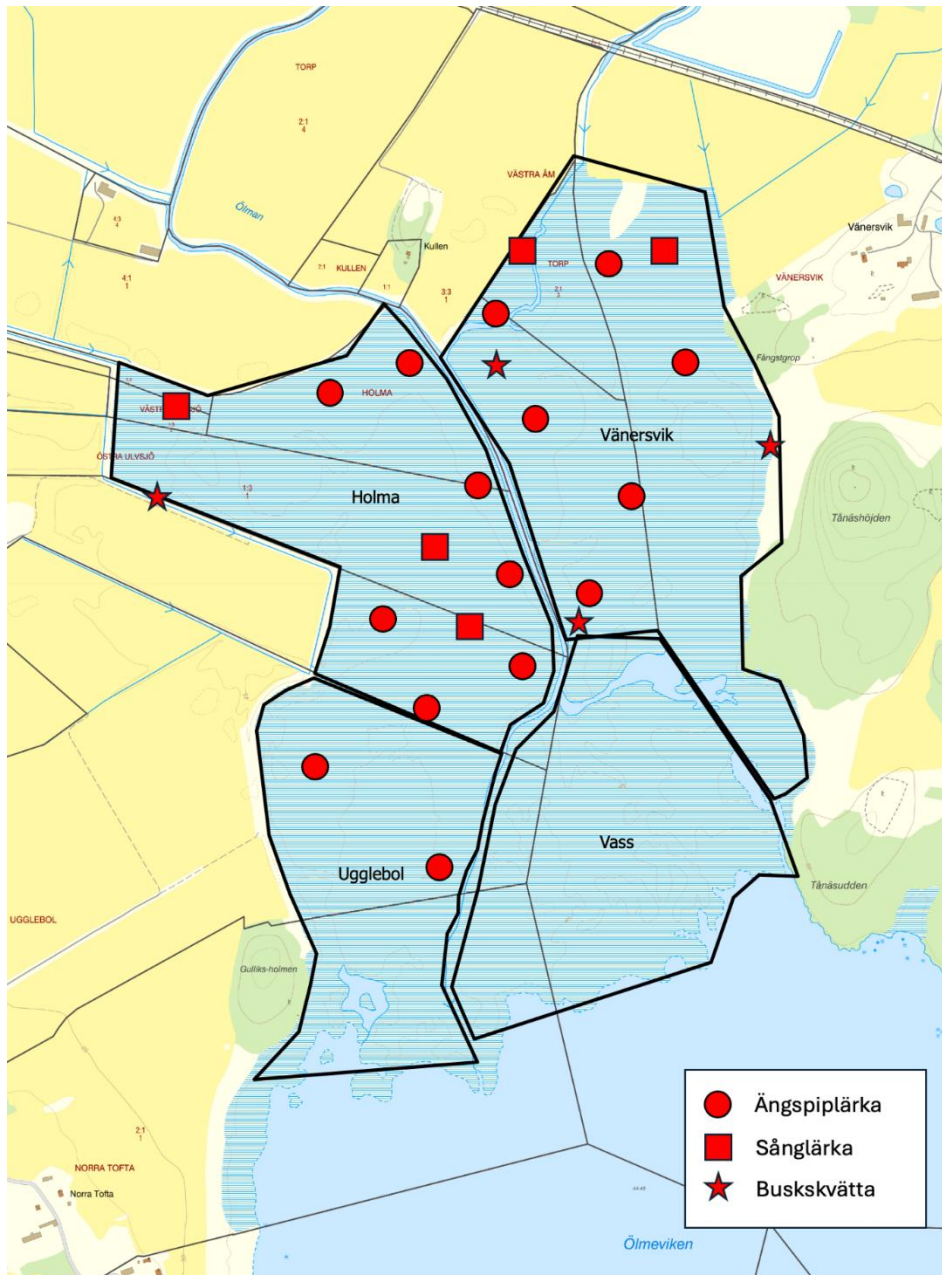
Carlsson, U T. & Mossberg, T. 2018. Häckfågelfaunan på Ölmevikens strandängar före och efter tuvbearbetningen hösten 2017.

Flodin, L-Å & Olofsson, P. 2025. Övervakning av häckande fåglar på havsstrandängar i Halland 2022. Länsstyrelsen i Halland. Rapport 2025:08

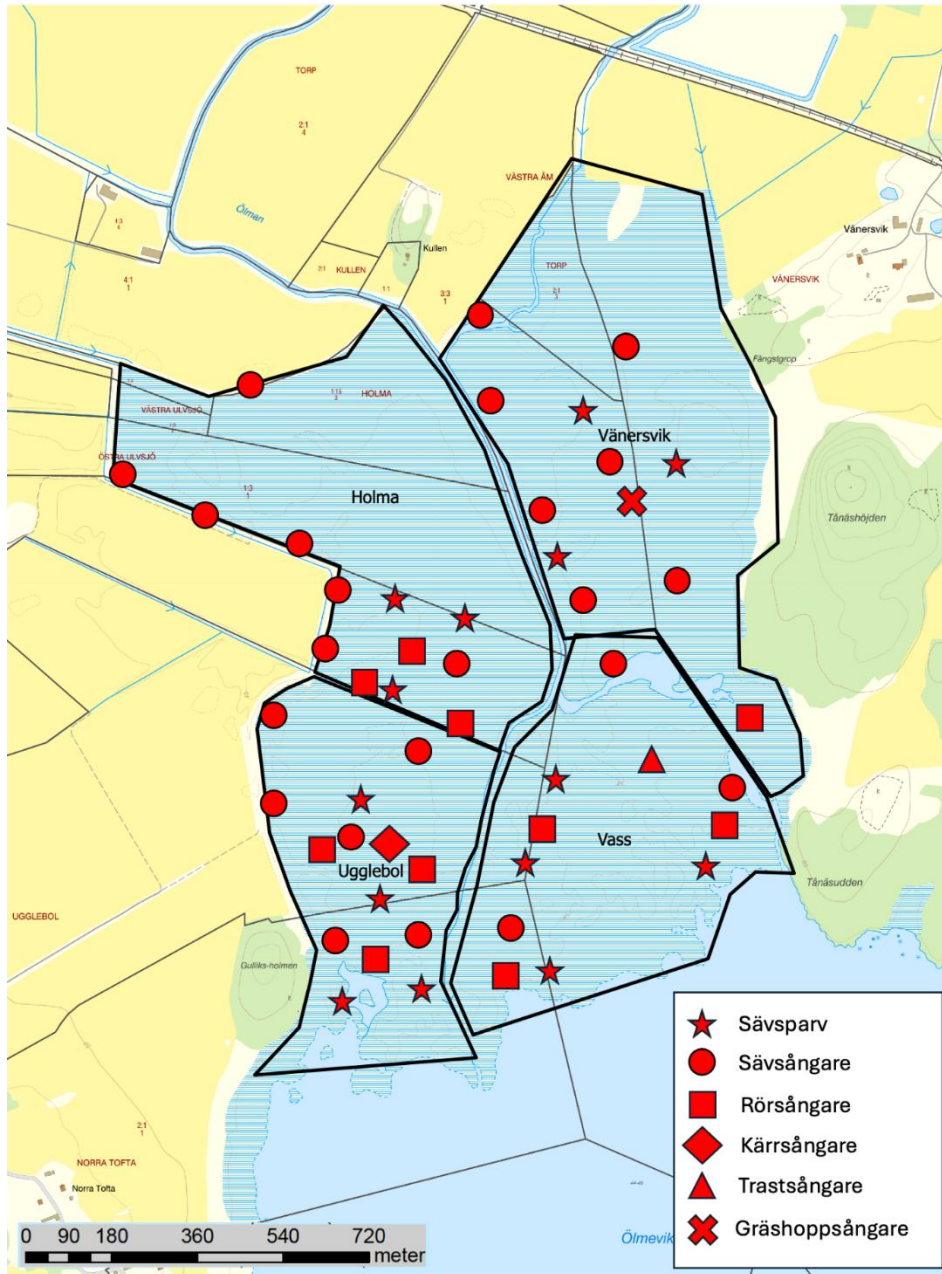
Bilaga 1. Revirkarta för tofsvipa och rödbena Ölmeviken 2025

Bilaga 2. Revirkarta för sånglärka, ängspiplärka och buskskvätta.

Bilaga 3. Revirkarta för sävparv, gräshoppsångare och Acrocephalus sp.

Bilaga 4. Häckningskriterier Fågelatlas

1 Arten observerad under häckningstid

2 Arten observerad under häckningstid i möjlig häckningsbiotop

3 Sjungande hane (hannar) observerad, andra häcknings- eller revirläten hörda eller annat motsvarande beteende iakttaget under häckningstid

4 Ett par observerat i lämplig häckningsbiotop under häckningstid

5 Permanent revir sannolikt genom observation av revirbeteende (t.ex. sång) eller motsvarande på samma plats under minst två olika dagar.

6 Parningsceremonier och spel, inklusive parning

7 Besök vid sannolik boplats

8 Ängsligt, eller oroligt beteende eller varningslåten från gamla fåglar tydande på ägg eller ungar i närheten

9 Ruvfläckar på gamla fåglar studerade i handen

10 Bobygande eller utgrävande (uthackande) av bohål

11 Avledningsbeteende eller fågel som spelar skadad

12 Använt bo påträffat

13 Nyligen flygga ungar (bostannare) eller dunungar (borymmare)

14 Gammal fågel som lämnar eller flyger in i eller till bo eller bohål under omständigheter eller på sätt som tyder på att boet är bebott

15 Gammal fågel som bär exkrementssäck

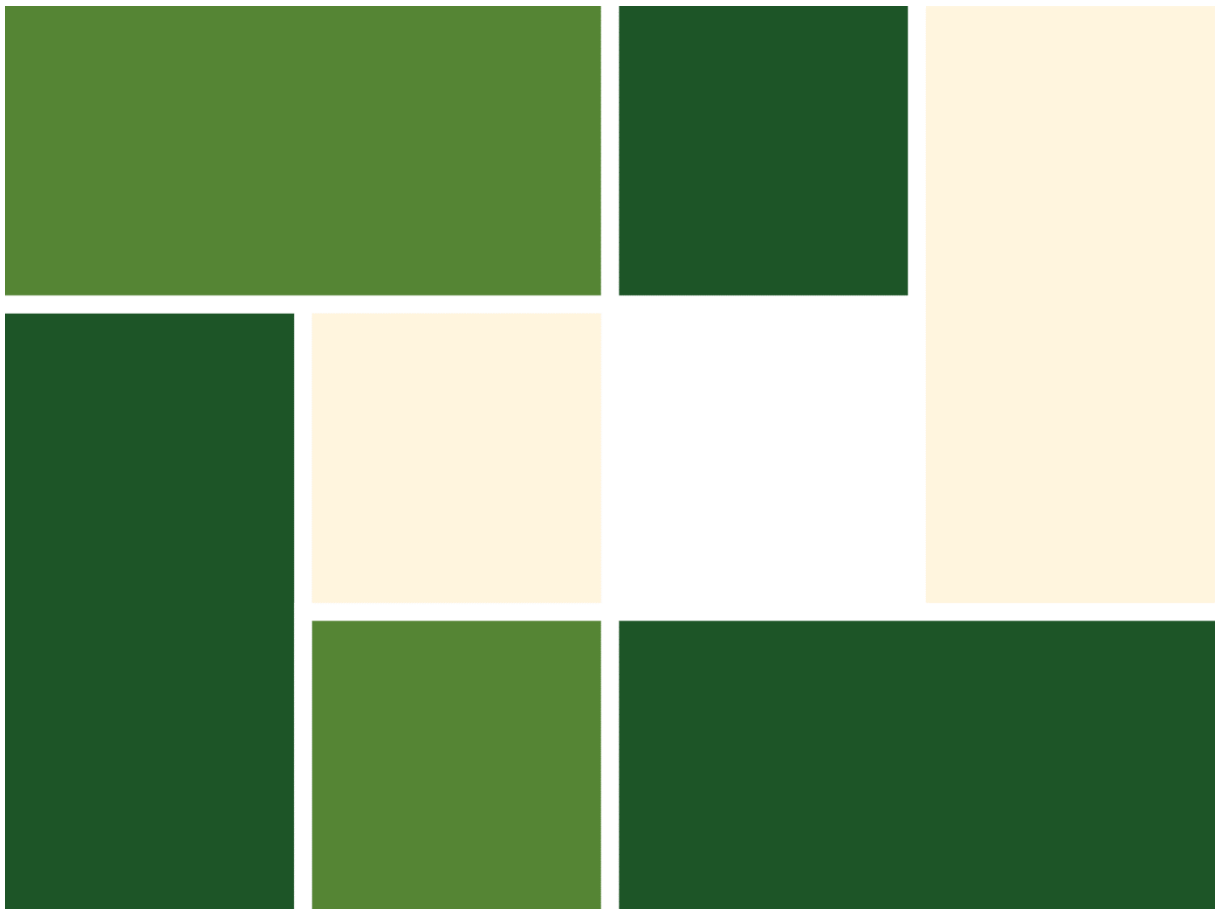
16 Gammal fågel med föda åt ungar

17 Äggskal påträffade

18 Bo där gammal fågel iakttagits ruvande

19 Ungar hörda i bo

20 Ägg eller ungar sedda i bo

Länsstyrelsen
Värmland

www.lansstyrelsen.se